

*I wish I could
built my own
camp or village,
where everybody
can be friends.*

Project: De korte film 'Arna's kinderen op reis' (werktitel)

Initiatiefnemer: Ilse Krabben

Toelichting / reden van het project: Afgelopen twee jaar heb ik twee keer Palestina en het Freedom Theatre mogen bezoeken. Ik zag direct dat het spelen voor de leden van deze bijzondere theatergroep een redding is uit hun levensomstandigheden, die verre van normaal zijn. Dankzij hun creativiteit vinden ze een plek waar ze zichzelf kunnen uiten en hun situatie beter leren begrijpen. In het dagelijks leven worden ze continue geconfronteerd met grenzen en plaatsen waar ze niet mogen komen. Tijdens het spelen worden grenzen verbroken en vinden ze de vrijheid die hen vanaf kleins af aan is afgepakt. Al hun ervaringen en indrukken mogen in creativiteit bestaan en productief gebruikt worden. In dit verhaal krijgen kinderen de kans om over oorlog en religie te spreken op een totaal vrije manier. Religie is een bloedserieuze zaak, elke religie gelooft de waarheid in pacht te hebben, er worden oorlogen om gevoerd. Ik geloof dat de enigen die dit kunnen doorbreken kinderen zijn. En dat we het lachen om religie alleen accepteren als kinderen dat doen. Door religieuze handelingen te imiteren, waar ze in het dagelijks leven niet over mogen praten en altijd mee in conflict staan.

Het is voor mij belangrijk dat de hoofdrol in dit verhaal gespeeld wordt door een meisje, omdat de cultuur daar nog steeds meer vrijheid geeft aan jongens. Het verhaal begint met de beelden die een meisje in Jenin voor zich ziet.

Begin mei ga ik naar Palestina om het script uit te werken samen met Ahmed al Rokh, en om verschillende kinderen te ontmoeten die in de korte film zullen spelen. Het is een simpel en kort maar rijk verhaal dat een belangrijke thematiek aankaart en waarvan ik overtuigd ben dat het waard is om met de rest van de wereld te delen. Vooral vandaag, nu religie voor iedereen een gevoelig thema is. Ik geloof dat deze film een cadeau is voor de mensen die daar opgroeien, en voor mensen hier om een inkijkje te krijgen in hun wereld die voor ons nog vrij onbekend is. Vooral omdat ik heb ervaren dat het nieuws over het gebied via de media vervormd en gemanipuleerd tot ons komt.

Het verhaal in het kort: Het is avond. Een meisje staat in haar kamer in en hoort oorlogsgeluiden: schreeuwende mensen, tanks, geweschoten. Ze kijkt uit het raam en ziet chaos. Ze keert terug naar haar bed, maar kan niet slapen. Ze sluit haar ogen. We zien haar verbeelding die de geweschoten verandert in een prachtige vuurwerkvoorstelling. We zien een beeld waarin ze uit het raam naar de realiteit kijkt, de oorlog, en een ander beeld waarin de werkelijkheid transformeert in vuurwerk en dat een glimlach op haar gezicht legt.

Dan zien we haar terug in bed, met open ogen, en horen weer de oorlogsgeluiden. Ze kijkt rond in haar kamer en naar de muur waar tekeningen hangen die zij heeft gemaakt. Ze kijkt naar de tekeningen en begint weer te fantaseren. De tekeningen raken los van het papier en worden levend. Ze bewegen en worden haar eigen gemaakte verhalen die tot leven komen en als film op haar muur worden vertoond. Deze beelden zijn een start van een nieuwe reis.

Daarna zien we van bovenaf het dorp met de verschillende kamers en huizen. We zien kinderen die wakker liggen in hun bed en aan het dagdromen zijn. Dan zien we het meisje weer. Ze staat op en pakt diverse spullen: haar favoriete boek, een tekening, een spel en eten. Ze laat een briefje achter voor haar familie. Dan zien we het beeld van het meisje die in de nacht met haar rugzak heel zachtjes het dorp doorloopt. De gevechten op straat zijn gestopt, maar morgen kan het zo weer beginnen. Het meisje loopt richting de bergen. Dan zien we een ander kind die zijn huis uitstapt met een rugzak op. En nog een kind. De een via de voordeur of achterdeur, de ander klimt uit het raam, weer een ander gaat via het dak. Allemaal wandelen ze stilletjes door de nacht. Tot we een silhouet zien van een rij van kinderen die de berg oplopen. We zien het beeld van kinderen die overleven, door letterlijk hun eigen weg te kiezen. Bijna als een geheime droom; om los te komen van het conflict dat dagelijks om hen heen speelt, maar niet door hun is gecreëerd.

De kinderen zijn door het meisje tot actie gebracht. Ze heeft daarbij zelf een systeem bedacht, met touwtjes, briefjes en fluitjes, om de kinderen te seinen dat het tijd is voor vertrek. Dat een meisje het initiatief en voortouw neemt, is in Palestina van grote betekenis.

De kinderen komen aan op een open plek bovenop een berg. Ze bouwen een kamp. Ze lachen, praten en plagen elkaar. Eén kind pakt een takje dat de vorm heeft van een krul, dat lijkt op de pijpenkrul die traditionele joden dragen onder hun hoed. Het kind houdt het krulletje bij zijn oor. Hij begint iemand te imiteren. Hij speelt met het krulletje en bidt hoe joden bidden. En praat hoe zij praten. Dan pakt een ander kind iets ronds van de grond en legt het op zijn hoofd, waardoor het op een keppeltje lijkt. Een ander kind pakt een stok en imiteert de oude imam van zijn dorp die altijd hardop bidt. Een ander kind imiteert hoe zijn ouders, broers en zussen elke dag vijf keer bidden en hoe het gezang klinkt die van de moskee komt, ook vijf keer per dag. Alles wordt geïmiteerd op een spelende en onschuldige manier, zoals kinderen dat doen. Andere kinderen kijken toe, zitten, luisteren en lachen. Op het einde zien we hoe dankzij humor beide werelden samenkomen. En zien we de droom van elk kind dat daar opgroeit.

Een meisje in Palestina vertelde mij dit letterlijk: "I wish I could built my own camp or village, where everybody can be friends. Where borders or two opposing groups don't exist. And where I can swim in the sea." (De meeste kinderen hebben door de checkpoints nooit de zee kunnen zien terwijl ze er slechts twintig minuten vandaan wonen).

A few words from co-director Ahmed al Rokh: Last year I directed and wrote a comedy play for children. I made it especially for children in the camp as it was important that they keep laughing. I believe in the power of the arts and its ability to be a vehicle for change. When I saw the movie 'The Pianist', for example, I realised how powerful art can be. The movie resonated with my own story. It's about how having a passion can keep you going, even when everything around you has been destroyed. He survived because of the piano. If there was no piano he would be dead.

Without theatre, I would be dead. The children here need the ability to dream and imagine and laughter, this is what the short story has to offer.

I believe that film is the perfect form to tell this story. Because I feel that cinema is the art of today. Everywhere we go there are screens; your phone, laptop, ipad, tv or cinema. You can easily watch a movie or upload a film anytime anywhere. My biggest desire is to not only share my stories in Palestine but to share them with the rest of the world. In this way, cinema opens up the world to me. Also, I find that the theatre sometimes attracts a limited audience. Here in Palestine it's often the same people who go to the theatre. In cinema you find both theatre people and people who never go to the theatre. You can reach a far broader demographic. I saw Brazilian actors in the movie 'City of God' but I had never seen Brazilian actors in the theatre in Palestine. And without being political people would go to see the movie to simply see the movie, yet unconsciously they learn of a story about my country. This gives us the opportunity to have a voice. With comedy, I believe a serious matter like this are more accessible for people, it can open up discussions that are usually avoided.

Toelichting bij de (werk)titel: In 2004 verscheen de documentaire 'De kinderen van Arna'. In deze documentaire zien we hoe Arna Mer-Khamis in bezet Palestijns gebied het Freedom Theatre heeft opgezet. 'The Freedom Theatre is developing a vibrant and creative artistic community in the northern part of the West Bank. While emphasizing professionalism and innovation, the aim of the theatre is also to empower youth and women in the community and to explore the potential of arts as an important catalyst for social change.' (Aldus de website van het Freedom Theatre.)

De jongeren die we in de documentaire zien zijn inmiddels overleden (vermoord) of hebben zelf kinderen gekregen die mee zullen doen aan deze korte film. Ik zie deze film als een vervolg op en viering van wat Arna elf jaar geleden is begonnen. En wat de kinderen vandaag dankzij haar kunnen doen: spelen en lachen. Dankzij haar bestaat het Freedom Theatre, dat inmiddels de hele wereld over reist. Zonder deze theatergroep hadden de jonge acteurs nooit kunnen reizen en andere plekken en culturen kunnen zien en meemaken.

Faisal Abu Alhayjaa, Ahmed al Rokh en Momin Swaitat, die meedoen aan dit project, zijn nog de enigen van de generatie die door acteur en regisseur Juliano Mer-Khamis, de zoon van Arna, zijn opgeleid. In 2011 is Juliano vermoord.